

РЕШЕНИЕ

« 10 » июля 2016 г.

г. Альметьевск

КАРАР

№ 34

Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы «Әлмәт шәһәре» муниципаль берәмлегендә жирләү эшен оештыру һәм жирләү урыннарын карап тоту тәртибе турында

«Жирләү һәм жирләү эше турында» 1996 елның 12 январендагы 8-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законнар, Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының Әлмәт шәһәре Уставы нигезендә

Әлмәт шәһәр Советы КАРАР БИРӨ:

1. Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының «Әлмәт шәһәре» муниципаль берәмлегендә жирләү эшен оештыру һәм жирләү урыннарын карап тоту тәртибен (кушымта) расларга.

2. Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Әлмәт шәһәр Советы карарлары үз көчен югалткан дип танырга:

- «Әлмәт шәһәрендә күмү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турында» 2012 елның 19 октябрэндәге 75 номерлы;

- «Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Әлмәт шәһәр Советының 2012 елның 19 октябрэндәге 75 номерлы «Әлмәт шәһәрендә күмү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турында»гы карарына үзгәрешләр кертү хакында» 2019 елның 25 октябрэндәге 175 номерлы;

- «Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Әлмәт шәһәр Советының 2012 елның 19 октябрэндәге 75 номерлы «Әлмәт шәһәрендә күмү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турында»гы карарына үзгәрешләр кертү хакында» 2021 елның 15 ноябрэндәге 54 номерлы;

- «Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Әлмәт шәһәр Советының 2012 елның 19 октябрэндәге 75 номерлы «Әлмәт шәһәрендә күмү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турында»гы карарына үзгәрешләр кертү хакында» 2023 елның 2 ноябрэндәге 125 номерлы карарлары.

3. Әлеге карарны «Альметьевский вестник» газетасында бастырып чыгарырга, «Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәгълүмат порталы»на (PRAVO.TATARSTAN.RU) һәм Әлмәт муниципаль районының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге сайтында урнаштырырга.

4. Әлеге карар рәсми басылып чыкканнан (халыкка житкерелгәннән) соң үз көченә керә.

5. Әлеге қарарның үтәлешен тикшереп торуны шәһәр Советының бюджет-финанс мәсьәләләре, торак-коммуналь хужалык һәм төзекләндерү мәсьәләләре буенча даими комиссияләренә йөкләргә.

Шәһәр Башлығы

Г.М. Хәбутдинова

Татарстан Республикасы Өлмәт муниципаль районы Өлмәт шәһәр Советының 2026 елның 10 июлендәге 34 нче карарына кушылта

Татарстан Республикасы Өлмәт муниципаль районы «Өлмәт шәһәре» муниципаль берәмлегендә җирләү эшен оештыру һәм җирләү урыннарын карап тоту тәртібе

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Татарстан Республикасы Өлмәт муниципаль районының «Өлмәт шәһәре» муниципаль берәмлегендә җирләү эшен оештыруның һәм җирләү урыннарын карап тотуның өлгә тәртібе (алга таба - тәртип) «Җирләү һәм җирләү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә эшләнә.

1.2. Өлгә тәртип үлгәннәрнең яисә һәлак булганнарның гәүдәләрен (калдыкларын), көлен күмүгә (яңадан күмүгә) бәйлә мөнәсәбәтләренә җайга сала, Татарстан Республикасы Өлмәт муниципаль районының «Өлмәт шәһәре» муниципаль берәмлеге (алга таба – Өлмәт шәһәре) территориясендә булган һәм яңа төзелә торган зиратларда җирләү эшен оештыру нигезләрен, җирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләрен билгели.

1.3. Өлгә тәртип барлык хужалык субъектлары, аларның оештыру-хокукий рәвешләренә карамастан, шулай ук аларга йөрүче гражданныр тарафыннан үтәүе мәҗбүри.

1.4. Өлгә Тәртиптә кулланыла торган төп төшенчәләр:

1) якын туганныр-турыдан-туры югары һәм түбән линия буенча туганныр (ата-аналар һәм балалар, бабай, би һәм оныклар), шулай ук туганныр туган һәм туганныр булмаган (аталары яисә аналары уртак булган) абый-әнеләр һәм апа-сеңелләр, уллыкка алынганнар, уллыкка алучылар;

2) дини зират – бер конфессиягә караган үлгәннәрне яисә һәлак булганнарны (алга таба-үлгәннәрне) күмү өчен тиешле дини йолаларны үтәп билгеләнгән зират (җәмәгать зираты участогы);

3) җәмәгать зиратының хәрби кишәрлеге-үлгән хәрбиләрне һәм аларга тиңләштерелгән категориядәге гражданнырны күмү өчен хәрби җирләү йоласын үтәп билгеләнгән җәмәгать зираты кишәрлеге;

4) җирләү буенча хезмәтләренң гарантияләнгән исемлеге-җирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт тарафыннан җирләү вакытында дәүләт гарантияләрен тәмин итү максатларында түләүсез нигездә күрсәтелә торган хезмәтләр исемлеге;

5) күмү зонасы-зиратның һәм (яисә) крематорийның күмү гамәлгә ашырыла торган функциональ-территориаль зонасы;

6) катафаль ташулар-үлгәннәрнең калдыкларын яисә көлен, җирләү продукциясен һәм күмүдә катнашучыларны катафаль транспорт белән ташу;

7) зират-үлгәннәрнең калдыкларын һәм көлен күмү өчен билгеләнгән җирләү билгеләнешендәге объект;

8) иреккә күмүләр өчен ябык зират - территория тулысынча яңа күмү урыннары булдыру өчен файдаланылган зират;

9) зират чоры-күмелгән гәүдәнең минерализациясе тәмамлана торган һәм туганнар каберлегенә чираттагы күмү рәхсәт ителә торган вакыт;

10) колумбарий-көлне яисә көл салынган савытларны күмү өчен билгеләнгән бина, аның бер өлеше яисә корылмасы;

11) кремация-үлгән кешенең калдыкларын, биологик материалларны яндыру;

12) күмү урыны-күмү билгеләнешендәге объектның үлгәннәрнең калдыкларын яисә көлен күмү өчен билгеләнгән киңлек өлеше;

13) җирләү урыны-үлгәннәрнең калдыкларын, көлне һәм көл салынган урналарны күмү буенча йола гамәлләрен башкару өчен билгеләнгән, эхлакый, санитар һәм экологик таләпләргә туры китереп махсус оештырылган күмү әйберләре объекты киңлегенә өлеше;

14) минеральләштерүбазы-күмелгән җисемнең аерым химик элементларга һәм гади химик кушылмаларга таркалу процессы;

15) кабер-җирдә, зиратта, колумбарий, башка ритуаль корылмада күмү өчен участка урнашкан һәм үлгән кешенең мәетен табуттка яисә көл салынган урнага күмү өчен билгеләнгән урын;

16) кабер коймасы-кабер участогы периметры буенча урнаштырыла торган киртәләп торучы сызыклы корылма;

17) каберлек корылмасы-вафат булганнар истәлеген мәңгеләштерү өчен билгеләнгән һәм күмү урынында урнаштырыла торган мемориаль мәгълүматны үз эченә алган архитектура-скульптура корылмасы (кабер ташы).;

18) жәмәгать зираты-үлгәннәрне җирләү урыннары аларның ихтыяр белдерүен исәпкә алып, җирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт, карары буенча каралган зират;

19) җирләү билгеләнешендәге объект – шәһәр төзелеше яки архитектура комплексы яки халыкка ритуаль хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән объект, территория яки участок (зират, крематорий, колумбарий һ.б.);

20) ялгыз җирләү урыны-күмү әйберләре объекты территориясендә бер үлгән кешене, шул исәптән эчке эшләр органнары тарафыннан шәхесе ачылмаган кешене күмү өчен бирелә торган участок;

21) күмү-үлгән кешенең гәүдәсен, калдыкларын, көлен этика таләпләренә каршы килми торган гореф-гадәтләр һәм традицияләр нигезендә җиргә тапшыру юлы белән күмү буенча йола гамәлләре;

22) өстәмә күмү – элек туганнары күмелгән, билгеләнгән тәртиптә бирелгән күмү урынына үлгәнне күмү;

23) туганнар-туганлыкта торучы барлык башка затлар, якин туганнарыннан тыш;

24) туганнарча җирләү урыны-җирләү билгеләнешендәге объект территориясендәге үлгән кешенең туганы элек җирләнгән яисә шунда җирләнгән кишәрлек;

25) санитар-саклык зонасы – зират һәм (яки) крематорий белән торак (торак пункт) яки сәнәгать төзелеше арасындагы функциональ-территориаль зона, аның киңлеге Россия Федерациясенең норматив хокукий актлары белән билгеләнә;

26) җирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт-җирле үзидарә органы тарафыннан түләүсез нигездә җирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеген күрсәтүче оешма;

27) күмү турында таныклык-күмү турында белешмәләрне һәм күмү урыны өчен җаваплы затны үз эченә алган һәм аның күмү урыныннан алга таба файдалану хокукын раслый торган документ;

28) эксгумация – суд-медицина яки криминалистик экспертиза өчен, яки яңадан күмү өчен үлгән кешенең гәүдәсен, калдыкларын җирләү урыныннан чыгару.

1.5. Күмү урыннары билэгән һәм күмүләр башкару өчен билгеләнгән жир участкалары зиратның күмү зонасын тәшкил итә.

1.6. Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының жир-мөлкәт мөнәсәбәтләре һәм шәһәр төзелеше эшчәнлегә комитеты (моннан соң – вәкаләтле орган) түбәндәгеләрне гамәлгә ашыра:

- күмү урыннары бирүгә рәхсәтнамәләр бирү һәм аларны исәпкә алу, шул исәптән:

- а) үлгәнне яңа урында күмү өчен күмү урыны бирү;
- б) үлгәнне элек бирелгән урында күмү өчен күмү урыны бирү;
- в) үлгәннең калдыкларын яңа күмүгә башкаруга рәхсәтнамә бирү;
- г) күмү урыннары реестрыннан мәгълүматлар алу;
- д) күмү урыннары реестрына үзгәрешләр кертү;

- кабер өсте корылмалары урнаштыруга рәхсәтнамәләр бирү, шул исәптән:

- а) кабер өсте корылмаларын урнаштыруны, сүтеп алуны, алыштыруны теркәү;
- б) реестрдан кабер өсте корылмалары турында мәгълүматлар алу;
- в) кабер өсте корылмалары турындагы мәгълүматларга реестрга үзгәрешләр кертү.

1.7. Әлмәт шәһәре территориясендә күмү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеген бушлай күрсәтүне «Благосердие» муниципаль автоном учреждениесе махсуслаштырылган күмү эшләре хезмәте (моннан соң – махсуслаштырылган хезмәт) гамәлгә ашыра.

1.8. Әлмәт шәһәре зиратлары муниципаль, билгеләнеше буенча жәмәгать зиратлары булып санала.

Жәмәгать зираты-диненә һәм һөнәри эшчәнлегенә карамастан үлгәннәрне яки һәлак булганнарны күмү урыннары каралган зират. Жәмәгать зиратлары үлгәннәрне жирләү өчен аларның ихтыярын исәпкә алып яки махсуслаштырылган хезмәт карары буенча каралган. Жәмәгать зиратлары жирле үзидарә органнары карамагында.

Жәмәгать зиратларында дини, милли, хәрби һәм башка гореф-гадәтләрне исәпкә алып күмелә торган хәрби, дини һәм башка жир участкалары төзелергә мөмкин.

1.9. Әлмәт шәһәре зиратларында күмү урыннары зиратның билгеләнгән планлаштыруына туры китереп билгеләнә. Зиратның планлаштыруын Әлмәт муниципаль районы башкарма комитеты (моннан соң – Башкарма комитет) раслый.

1.10. Әлмәт шәһәре зиратлары күмүләр башкару өлешендә өч төрле булырга мөмкин: ачык, ирекле күмүләр өчен ябык һәм ябык.

Ачык зиратлар – яңа күмү урыннары булдыру өчен жир участкалары булган, күмүләр чикләүләрсез башкарыла торган зиратлар.

Ирекле күмүләр өчен ябык зират – яңа күмү урыннары булдыру өчен буш жир участкалары булмаган, ә күмүләр бары тик гамәлдәге каберләргә аларда урын булганда гына башкарыла торган зират.

Ябык зиратлар – үлгәннәрне күмү башкарылмый торган зиратлар.

1.11. Зиратның статусы Башкарма комитет тарафыннан билгеләнә.

2. Күмү чаралары урыннарын җиһазландыру

2.1. Күмү чаралары урыннары (зират) территориясе түбәндәге функциональ-территориаль зоналарга бүленә:

1) керү зонасы, аның чикләрендә автотранспорт өчен керү-чыгу юллары һәм килүчеләр өчен керү-чыгулар, зират ны тоту буенча эшләр башкаручы оешма турында мәгълүматларны, зират га йөрү кагыйдәләрен, зират га хезмәт күрсәтүгә вәкаләтле

органның телефоннарын, зиратның схематик планын үз эченә алган мәғлүмат-белешмә стенды урнаштырыла;

2) административ-хужалык зонасы, аның чикләрендә административ-көнкуреш биналары, матди һәм инвентарь складлары урнаштырыла;

3) ритуаль зона, аның чикләрендә мемориаль һәм матәм йолаларын үткөрү өчен биналар һәм корылмалар, культ биналары һәм корылмалары урнаштырыла;

4) күмү зонасы, аның чикләрендә күмү башкарыла;

5) зират периметры буенча яшел саклау зонасы.

2.2. Күмү чаралары урыннары территориясе чикләрендә түбәндәгеләр карала:

1) зиратның планлаштыруы булган стенд. Панда зиратның төп зоналары, биналар һәм корылмалар, кварталлар һәм күмү секторлары билгеләнергә һәм аларның номерлары күрсәтелергә тиеш. Стендны зират территориясендә төп керү урыны янында урнаштырырга кирәк;

2) участоклар (кварталлар, секторлар) номерлары, күмү участоклары, сукмаклар, биналар һәм корылмалар урнашуы, инвентарь бирү пункты, жәмәгать тәбәтханәләре күрсәткечләре;

3) игъланнар һәм администрация боерыкларын, зиратларта йөрү кагыйдәләрен, гражданның хокукларын һәм бурычларын урнаштыру өчен стенд;

4) төп биналар янында, аллеяларда, күмү кварталларында һәм ял майданчыкларында урнаштырыла торган стационар утыргычлар;

5) күмү секторларында булырга тиешле күчмә утыргычлар (бер секторга 6–8);

6) яшел утыртмаларны сугару өчен кранлы савытлар;

7) ижтимагый бәдрәфләр;

8) чүп җыючылар һәм чүп өчен савытлар;

9) административ-хужалык блогы;

10) жәяүлеләр сукмаклары;

11) транспорт чаралары, шул исәптән автокатафалклар өчен бушлай автотукталыш (күмү чаралары урыннары территориясе чикләрендә тукталышны җиһазландыру мөмкин булмаган очракта аны янәшә территориядә урнаштырырга мөмкин);

12) тышкы яктырту.

Зират территориясе биеклеге 1 метрдан ким булмаган койма белән әйләндереп алынган.

2.3. Зират территориясендә табутларны ташу һәм күчерү өчен катафалкалар-арбалар, катафалкалар-чаналар, катафалкалар-носилкалар; урналарны күчерү өчен – катафалкалар-носилкалар булырга тиеш.

2.4. Һәр зират да күмүгә эзерләнгән каберне яңгырдан һәм кардан саклау өчен агач капкачлар булырга тиеш.

3. Үлгәннәрне күмү тәртибе

3.1. Үлгәннәрне шәһәр зиратларында күмү әхлакый һәм санитар таләпләргә каршы килмәгән йолалар һәм традицияләр буенча үлгәннең яки һәлак булганның гәүдәсен (калдыкларын), көлен жиргә тапшыру (кабергә, склепка күмү) яки көл салынган урнаны күмү (кабергә, колумбарийга күмү) буенча йола гамәлләрен үткөрү юлы белән башкарыла.

3.2. Үлгәнне күмү өчен жир участогы билгеләнгән нормалар буенча бушлай бүлеп бирелә. Бүлеп бирелгән жир участогы чикләрендә үлгәнне күмгәннән соң расланган үлчәмнәр һәм характеристикалар буенча һәм әлеге Тәртиптә билгеләнгән тәртиптә кабер өсте корылмалары урнаштырылырга мөмкин.

3.3. Үлгәннәрне Әлмәт шәһәре зиратларында күмү махсуслаштырылган хезмәт көчләре яки күмү өчен җаваплы зат тарафыннан, эшләр башкару технологиясе өстеннән махсуслаштырылган хезмәт тарафыннан күзәтчелек (кабер тирәнлеген, табутны дәрәс урнаштыру һәм җир участогы нормативын үтәү) башкарылып башкарыла. Күмү махсуслаштырылган хезмәт вәкиле катнашында оештырыла.

3.4. Әлмәт шәһәре җәмәгать зиратлары территориясендә күмү урыннары түбәндәгечә булырга мөмкин:

1. ялгыз;
2. туганнарныкы;
3. дин тотучыларныкы;
4. почетлы;
5. хәрби.

Күмү зонасы кварталларга һәм участокларга бүленә.

3.5. Гәүдәле табутны яки табутсыз гәүдәне күмгәндә кабер тирәнлеген урындагы шартларга (туфрак характерына һәм җир асты сулары басу дәрәжәсенә) карап билгеләнә; монда тирәнлек җир өстеннән табут капкачына кадәр 1,5 м ким булмаска тиеш. Барлык очракларда да кабер төбенең билгесен җир асты сулары басу дәрәжәсеннән 0,5 м югарырак булырга тиеш. Каберләрнең тирәнлеген 2–2,2 м артмаска тиеш. Кабер өстен калкулыгын җир өстеннән 0,3–0,5 м биеклектә ясарга кирәк.

3.6. Күмү урыннары җәмәгать зират сынының билгеләнгән планлаштыруына туры китереп бирелә. Күмү урыннары арасында аерма киңлеген 0,5 метрдан ким булырга тиеш түгел.

3.7. Зиратның билгеләнгән планлаштыруын бозып, шул исәптән күмү урыннары арасында, юл читләрендә һәм санитар-саклык зонасы чикләрендә күмүләр урнаштыру рәхсәт ителми.

3.8. Зиратлар да күмү өчен җир участкаларын бүлеп бирү вәкаләтле орган тарафыннан күмүгә рәхсәт алганда бушлай, чиратлылык тәртибендә, зиратның билгеләнгән планлаштыруы буенча рәсмиләштерелә.

3.9. Әлмәт шәһәре территориясендә ялгыз күмү өчен бушлай бирелә торган җир участогының үлчәме 1,5 м х 2,15 м тәшкил итә.

3.10. Ялгыз күмү урыны бирү турында гариза үлгәннең ире (хатыны), якин туганнары, башка туганнары яки законлы вәкилләре, ә алар булмаганда – үлгәнне күмү бурычын үз өстенә алган башка затлар тарафыннан вәкаләтле органга шәхсән мөрәҗғәгать иткәндә кәгазьдә ирекле формада тәкдир ителә.

3.11. Туганнарныкында күмү урыннары ирнең (хатынның), якин туганнарның һәм башка туганнарның күмелешен мөмкинлегенә исәпкә алынып бирелә.

3.12. Әлмәт шәһәре территориясендә туганнарныкы күмү өчен бушлай бирелә торган җир участогының үлчәме 3,0 м х 2,15 м тәшкил итә.

3.13. Туганнарныкы күмү җир участогының буш урынына гражданның (оешмаларның) әлегә участка урнашкан каберләр теркәлгән язма гаризасы буенча вәкаләтле орган тарафыннан рәхсәт ителә.

Туганнарныкында күмү җир участогының буш урынына көл салынган урналарны күмү вәкаләтле орган тарафыннан рәхсәт ителә һәм алдагы күмү вакытына карамастан гражданның (оешмаларның) гаризасы буенча башкарыла.

3.14. Архив документлары булмаган туганнарныкында күмү урыннарына яки әлегә каберләр белән коймалардагы буш урыннарда күмү вәкаләтле органның рәхсәтен белән якин туганнарның язма гаризалары нигезендә (аларның туганлык дәрәжәсен һәм милеккә – һәйкәлләргә, коймаларга һәм башка кабер өстен корылмаларына хокукы тиешле документлар белән, ә алар булмаганда – суд карары белән расланарга тиеш)

гражданнар тарафыннан әлеге зиратка күмүне раслаучы документлар тәкъдим иткәндә башкарыла.

3.15. Зиратларда күмүгә рәхсәтнамәләр вәкаләтле орган тарафыннан дин тоту үзенчәлекләре, кешенең тере чакта белдергән үз теләге һәм туганнарының теләге, үлгәннең милли традицияләре исәпкә алынып рәсмиләштерелә.

Күмү вакыты күмү өчен җаваплы зат тарафыннан күмүгә рәхсәтнамә рәсмиләшкәндә билгеләнә, ләкин әлеге Тәртипнең 8.2 пунктында билгеләнгән вакыт исәпкә алынып.

3.16. Әлмәт шәһәре җәмәгать зиратлары территориясендә Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Әлмәт шәһәре алдында аерым казанышлары булган үлгәннәрне күмү өчен почетлы күмүләр участкалары (зоналары) булдырылырга мөмкин.

3.17. Почетлы күмү урыннарында гражданнарның түбәндәге категорияләрен күмү башкарыла:

1. Советлар Союзы Геройлары һәм Россия Федерациясе Геройлары;
2. Социалистик Хезмәт Геройлары;
3. Россия Федерациясенең Хезмәт Геройлары;
4. I, II һәм III дәрәжә Дан орденнары белән бүләкләнгәннәр, Дан орденының тулы кавалерлары;
5. I, II һәм III дәрәжә Хезмәт Дан орденнары белән бүләкләнгәннәр, Хезмәт Дан орденының тулы кавалерлары;
6. Бөек Ватан сугышы ветераннары, махсус хәрби операциядә катнашучылары;
7. Әлмәт шәһәренең мактаулы гражданнары;
8. тиешле раслаучы документлар тәкъдим иткәндә Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Әлмәт шәһәре һәм Әлмәт муниципаль районы үсешенә өлеш керткән предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар җитәкчеләре.

3.18. Әлмәт шәһәре территориясендә почетлы күмү өчен бушлай бирелә торган җир участогының үлчәме 1,5 м x 2,15 м тәшкил итә.

3.19. Җәмәгать зиратлары территориясендә хәрби күмүләр (хәрби участкалар), хөрмәтле күмүләр һәм бер диндәге үлгәннәрне күмү (дин тоту участкалары) өчен аерым җир участкалары (зоналары), шулай ук колумбарийлар каралырга мөмкин. Зиратның хәрби участкаларына күмү өчен үлгәннең 8-ФЗ номерлы Федераль законның 11 статьясында күрсәтелгән гражданнар категориясенә каравын раслаучы документлар тәкъдим ителә. Хәрби участкаларда 8-ФЗ номерлы Федераль законның 11 статьясының 1 һәм 3 пунктларында күрсәтелгән үлгәннәрне үлгәннең үз теләге яки иренә (хатынының), якин туганнарының яки башка туганнарының теләге исәпкә алынып күмү рәхсәт ителә.

3.20. Әлмәт шәһәре территориясендә хәрби күмү өчен бушлай бирелә торган җир участогының үлчәме 1,5 м x 2,15 м тәшкил итә.

3.21. Ватанны саклап һәлак булганнарның аларда урнашкан кабер ташлары, һәйкәлләр, стелалар,obeliskлар, койма элементлары һәм башка мемориаль корылмалар һәм объектлар белән күмү урыннары хәрби күмүләр булып тора. Хәрби күмүләрне исәпкә алу һәм тоту 1993 елның 14 гыйнварындагы 4292-1 номерлы «Ватанны саклап һәлак булганнар истәлеген мәңгеләштерү турында» Федераль закон таләпләре буенча көйләнә.

3.22. Шәхесе Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда эчке эшләр органнары тарафыннан ачыкланмаган үлгәннәрне күмү махсуслаштырылган хезмәт тарафыннан күрсәтелгән органнар ризалыгы белән андый очраклар өчен билгеләнгән җәмәгать зиратлары участкаларында җиргә тапшыру юлы белән башкарыла.

3.23. Үлгәннең ире (хатыны), якин туганнары, башка туганнары яки законлы вәкиле булмаганда яки алар тарафыннан күмүне башкару мөмкин булмаганда, шулай ук үлгәнне өйдә, урамда яки башка урында күмү бурычын үз өстенә алган башка затлар булмаганда, эчкә эшләр органнары тарафыннан аның шәхесе ачыкланганнан соң, күмү махсуслаштырылган хезмәт тарафыннан үлү сәбәбе ачыкланган мөлдән өч тәүлек эчендә башкарыла, әгәр Россия Федерациясә законнарында башкача каралмаса.

3.24. Кабер калкулыгында күмүдән соң шунда ук фамилияне, исемне, әтисенәң исемне, үлем датасын, шулай ук күмүләрне исәпкә алу китабындагы язмага туры килүчә теркәү номерын үз эченә алган билгә (такта) куела. Көл салынган урналарны күмүгә түбәндөгечә рөхсәт ителә:

- жиргә (түләүсез нигездә);

- колумбарийда, аерым торган һәм колумбарий биналары составында булган биналарда, яисә зират тирәсендәгә коймаларда, терәк диварларда, мемориаль корылмалар составында.

Колумбарийда күмү-көл салынган урнаны зираттагы кайгы диварының махсус ячейкасына (куышына) урнаштыру процессы. Куыш арендага алына, мемориаль плитә белән ябыла, бер ячейкада, кагыйдә буларак, бер урна урнаштырыла.

3.25. Яңа күмү урынында башка үлгәннәрнең калдыклары табылган очракта, участок чикләрендә эшләр туктатыла. Махсуслаштырылган хезмәт калдыкларның табылу фактын теркәү өчен полиция хезмәткәрләрен чакыра. Күмү өчен җаваплы заткә вәкаләтле орган тарафыннан күмү өчен башка урын бирелә.

3.26. Яңа күмү оештыру процессында иске күмү урынында башка үлгәннәрнең калдыклары табылган очракта, калдыклар саклык белән җыеела һәм тирәнрәк (шул ук кабер төбенә) янә күмелә, аннан соң яңа күмү башкарыла.

4. Жирләү урыннарын теркәү (яңадан теркәү)

4.1. Зиратлардагы жирләү урыннары вәкаләтле орган тарафыннан мәҗбүри теркәлгә (яңадан теркәлгә) тиеш.

Вәкаләтле орган жирләүләрнең кәгазь һәм электрон исәбен алып бара.

4.2. Күмү урынын теркәү вәкаләтле органның вазыйфаи заты тарафыннан үлгәнне күмү процедурасы тәмамланганнан соң Күмү урыннарын теркәү китабында башкарыла. Күмү урыннарын теркәү китабы бердәм типовой форма буенча алып барыла (Тәртипкә 1-нче кушымта), ул катгый исәп документы булып тора һәм бәйләнгән һәм номерланган булырга тиеш. Һәр зиратта күмүләрне теркәүнең аерым китабы алып барыла.

Күмүләрне теркәү китабына язма ясаудан тыш, вәкаләтле органның вазыйфаи заты зират кварталының разбивка сызымнарында тиешле билгә куя. Күмү урыны өчен җаваплы туганга күмелгәннең фамилиясә, исемә, әтисенәң исемә, зират номеры, квартал номеры, секторы, күмү урыны һәм күмү датасы күрсәтелгән күмү турында таныклык (Тәртипкә 3-нче кушымта) бирелә. Таныклыкка кабер өстә корылмасын урнаштыру турында мәгълүматлар кертелә, алар Кабер өстә корылмаларын урнаштыруны теркәү китабында да (Тәртипкә 2-нче кушымта) билгеләнә.

4.3. Һәр кабергә өзлексез булырга тиешле тәртип номеры бирелә. Яңа китап (гадәттә яңа календарь ел башлану белән) ачканда тәртип номерлау өзәлми, ә дәвам ителә (Тәртипкә 4-нче кушымта).

Теркәү билгесә (такта, номер) һәйкәлгә (тәрегә) беркетелә яки күмү участогында аерым урнаштырыла.

4.4. Күмү урыннарын теркәү китабы вәкаләтле органда 25 ел саклана, аннары муниципаль архивка саклауга тапшырыла.

Хужасыз күмү урыннары барлыкка килмәсен өчен, күмү урыннарын теркәү бары тик физик затларга яки үлгәнне күмү бурычын үз өстенә алган махсуслаштырылган хезмәткә генә рөхсәт ителә.

Күмү өчен җаваплы зат күмү процедурасы тәмамланганнан соң шунда ук күмү урынын теркәү һәм исәпкә алу белән бәйлә барлык мәсьәләләргә, шул исәптән тиешле документларны рәсмиләштерүгә, исәп язмаларын кертүгә тәмамларга бурычлы.

Махсуслаштырылган хезмәт күмү процедурасы тәмамланганнан соң шунда ук күмү урынында кабер өсте теркәү номерын урнаштырырга яки аның үлгәнне күмү бурычын үз өстенә алган зат тарафыннан урнаштырылуын күзәтергә бурычлы.

4.5. Күмү турында таныклык таныклыкта күрсәтелгән күмү урыны белән гамәлләр ясау хокукын раслаучы документ булып тора. Күмү урыны өчен җаваплы затның яки аның нотариаль расланган ышанычнамәсә белән вәкиленең гаризасы буенча түбәндәге гамәлләр башкарыла:

- 1) кабер өсте корылмаларын урнаштыру;
- 2) күмү урыны өчен җаваплы затның хокукларын һәм бурычларын башка затка тапшыру;

- 3) зират чоры тәмамланганнан соң гамәлдәге күмү урынына үлгәнне яки аның калдыкларын өстәмә күмү;

- 4) янә күмү (калдыкларны эксгумацияләү һәм башка урында күмү).

4.6. Әлеге Нигезләмә кабул ителгәнчә башкарылган күмү турында таныклык рәсмиләштерү турында гариза гариза бирүче тарафыннан вәкаләтле органга шәхсән мөрәҗәгать иткәндә кәгазьдә ирекле формада тәкдир ителә.

4.7. Тиешле күмү турында таныклык вәкаләтле орган тарафыннан бушлай нигездә күмү башкарылган көнне рәсмиләштерелә һәм бирелә.

4.8. Җирләү урынын яңадан теркәү җирләү урыны теркәлгән зат вафат булган очракта вәкаләтле орган тарафыннан гамәлгә ашырыла һәм мөрәҗәгать итү характерында була. Күмү урыннарын яңадан теркәү өчен түләү алынмый.

4.9. Гражданның мөрәҗәгатә буенча яңадан теркәү гариза һәм түбәндәге документлар нигезендә аларның күчermәләрен тәкдир итеп башкарыла:

4.9.1. күмү урыны өчен җаваплы затны алыштырмыйча планлы яңадан теркәү вакытында:

- 1) күмү турында таныклык;
- 2) күмү урыны өчен җаваплы затның паспорты.

4.9.2. гамәлдәге күмү урыны өчен җаваплы затның гаризасы буенча яңа затка яңадан теркәү вакытында:

- 1) күмү турында таныклык;
- 2) гамәлдәге күмү урыны өчен җаваплы затның паспорты;
- 3) яңа күмү урыны өчен җаваплы затның паспорты;
- 4) әлеге күмү урынында күмелгән яки күмү урыны өчен җаваплы зат белән туганлык бәйләнешләрен раслаучы документлар.

4.9.3. җирләү урыны өчен җаваплы кешенең үлеме белән бәйлә рәвештә яңадан теркәлгәндә:

- 1) җирләү турында таныклык;
- 2) җирләү урыны өчен җаваплы кешенең вафат булуы турында таныклык;
- 3) мөрәҗәгать итүче паспорты;
- 4) шул җирләү урынында күмелгән яисә җирләү урыны өчен җаваплы булган кеше белән туганлык бәйләнешен раслаучы торган документлар.

4.9.4. соралмаган яисә танылмаган, туганнары һәм башка гражданны катнашыннан башка җирләнгән үлгән кешенең җирләү урынын яңадан теркәгәндә:

- 1) тәләп ителмәгән яки ачыкланмаган үлчүнең үлем турында таныклыгы;

2) махсуслаштырылган хезмәт вәкиленнән күмү урынының урнашу урынын һәм теркәү номерын күрсәтеп белешмә;

3) гариза бирүченең паспорты;

4) үлгәннең үлеме һәм күмелеше шартларын, җаназада булмау сәбәпләрен күрсәткән кызыксынган туган затның гаризасы;

5) әлеге күмү урынында күмелгән яки күмү урыны өчен җаваплы зат белән туганлык бәйләнешләрен раслаучы документлар.

4.10. Күмү урыны өчен җаваплы зат үлгән очракта, күмү урыны вәкаләтле органга гариза белән беренче булып мөрәҗғәгать иткән, әлеге күмү урынында күмелгән яки күмү урыны өчен җаваплы туганга теркәлә.

Бер үк вакытта ике һәм аннан күбрәк гариза кәргән очракта, яңадан теркәү турында карар кабул иткәндә өстенлек түбәндәге тәртиптә бирелә:

1) иргә (хатынга);

2) балаларга, ата-аналарга, кабул ителгән балаларга, кабул итүчеләргә;

3) туганлык бәйләнешләре өстенлек тәртибендә башка туганнарга.

Күмү урыны яңадан теркәлгәннән соң туганлык бәйләнешләре өстенлек буенча өстенлекле яки тигез хокукка ия башка затлар барлыкка килгән очракта, карар алар арасында судка кадәр яки суд тәртибендә кабул ителә.

Яңадан теркәү турында элеккеге карарны бетерү һәм күмү урынын яңа затка яңадан теркәү вәкаләтле орган тарафыннан гамәлдәге күмү урыны өчен җаваплы затның язма гаризасы буенча яки суд карары нигезендә башкарыла, монда элек бирелгән таныклыкны юкка чыгару турындагы карарның күчәрмәсе кызыксынган затка җибәрелә.

4.11. Яңадан теркәү вакытында, вәкаләтле органда гамәлдәге күмү урыны өчен җаваплы зат турында архив мәғлүматлары булмаган очракта, гариза бирүче тарафыннан түбәндәге документларны тәкъдим итү таләп ителә:

1) гариза бирүченең паспорты;

2) карала торган күмү урынында күмелгән затларның үлеме турында таныклык (архив белешмәсе);

3) әлеге күмү урынында күмелгән затлар белән туганлыкны раслаучы документлар;

4) үлгәннең әлеге зират да күмелү фактын раслаучы документлар;

5) урнаштырылган кабер өсте корылмаларына милек хокукын раслаучы документлар.

4.12. Күмү урыннарын әлеге күмү урынында күмелгән яки күмү урыны өчен җаваплы зат белән туганлык бәйләнешләре булмаган затларга яңадан теркәү рәхсәт ителми.

4.13. Күмү урынын яңа затка яңадан теркәү турында карар кабул иткәннән соң вәкаләтле орган тарафыннан Күмү урыннарын теркәү китабына тиешле язма кертелә.

Күмү урыны өчен яңа җаваплы затқа күмү турында таныклык һәм теркәү номеры бирелә. Иске күмү турында таныклык һәм номер вәкаләтле органга тапшырыла һәм юкка чыгарыла.

Махсуслаштырылган хезмәт яңадан теркәү тәмамланганның соң шунда ук күмү урынында яңа кабер өсте теркәү номерын урнаштырырга яки аның күмү урыны өчен җаваплы зат тарафыннан урнаштырылуын күзәтергә бурычлы.

4.14. Күмү турында таныклык югалган очракта, күмү урыны өчен җаваплы затқа аның гаризасы буенча гамәлдәге архив мәғлүматлары нигезендә дубликат бирелә.

4.15. Зират да гамәлдәге күмү урынын раслау өчен күмү урыны өчен җаваплы затқа белешмә Күмү урыннарын теркәү китабында мәғлүматлар булганда яки үлгәннең турыдан-туры күмелү фактын раслаучы дәлилләр булганда гына бирелә.

Күмү урыннарын теркәү китабында мәғлүматлар яки үлгәннең турыдан-туры күмелү фактын раслаучы дәлилләр булмаган очракта, күмү урыны өчен җаваплы затқа үлгәннең биографик мәғлүматлары күрсәтелгән кабер өсте корылмасының булуы турында белешмә бирелә.

4.16. Вәкаләтле орган кирәк булган очракта, ләкин 25 елда бер тапкырдан да ким булмаган рәвештә күмүләрне мәҗбүри планлы яңадан теркәүне башкара. Яңадан теркәү процессы барышында күмү урыннары өчен җаваплы затлар билгеләнә, теркәү мәғлүматлары яңартыла, кабер өсте корылмаларының хәле теркәлә, яңа күмү турында таныклык бирелә һәм яңа теркәү номеры бирелә. Яңадан теркәүне үткәргәндә кызыксынган затлар вәкаләтле органга тиешле гариза белән мөрәҗәгать итәләр.

5. Каберлек корылмаларын урнаштыру тәртибе

5.1. Кабер корылмалары һәм коймалар бары тик билгеләнгән җирләү урыннары чикләрендә генә урнаштырырга рөхсәт ителә.

5.1.1. Урнаштырыла торган кабер корылмаларының һәм коймаларның күмү урыныннан читкә чыгып торган яисә күршеләре өстендә асылынып торган өлешләре булмаска тиеш.

5.1.2. Кабер корылмалары башка җирләү урыннарына керү һәм зират территориясен төзекләндерү һәм яшелләндерү эшләрен башкаруга комачауламаска тиеш.

5.1.3. Кабер корылмаларының биекlege 2 метрдан артмаска тиеш, койма 80 сантиметрдан артмаска тиеш.

5.2. Каберлек корылмалары вәкаләтле орган рөхсәте белән урнаштырыла яисә башкаларына алыштырыла.

5.3. Зиратларда кабер корылмалары атна саен 08:00 сәгатьтән 17:00 сәгатькә кадәр махсус хезмәт көче белән яки башка затлар тарафыннан урнаштырыла, аларны урнаштыру буенча эшләрне башкару технологиясен махсус хезмәт белгечләре эшләр башланганчы һәм тәмамланганнан соң тикшереп тора.

Өгәр җайланма технологиясен үтәмәү гамәлдәге кабер корылмаларына, инженерлык челтәрләренә, аллеялар, яшел утыртмалар япмаларына яисә тышкы төзекләндерүнең башка объектларына зыян салуга (бозылуга, юк ителүгә) китерсә, эшкә заказ бирүче китерелгән зыянны махсуслаштырылган хезмәт билгеләгән тәртиптә төзелгән дефектлы акт нигезендә тулы күләмдә капларга тиеш.

5.4. Кабер корылмаларын урнаштыруны үлгән кешене җирләгәннән соң бер елдан да иртәрәк башкарырга киңәш ителә.

5.5. Кабер корылмаларын урнаштыру вәкаләтле орган тарафыннан кабер корылмаларын теркәү кенәгәсенә теркәлә, анда кабернең кварталы, секторы, участогы номеры һәм зурлыклары, күмелгән кешенең фамилиясе, исеме һәм атасының исеме, урнаштыру датасы, һәйкәлнең габарит зурлыклары һәм материалы, корылмаларны урнаштыру көнендә күмү урыны өчен җаваплы затның адресы, фамилиясе, исеме һәм атасының исеме күрсәтелгән язмалар кертелә. Кабатлау тамгалары күмү турында таныклыкка кертелә.

5.6. Билгеләнгән каберлек корылмалары күмү өчен җаваплы затларның милке була, шуңа бәйле рәвештә аларга әлеге корылмаларны карап тоту һәм саклау бурычы йөкләнә.

5.7. Кабер корылмаларындагы язулар шушы базда күмелгән затлар турындагы мәғлүматларга туры килергә тиеш. Кабер корылмаларына үлгән кеше турында төгөл булмаган биографик мәғлүматлар белән язулар салу тыела.

5.8. Әлеге тәртип таләпләренә туры килми торган каберлек урнаштырган жирләү өчен җаваплы затка, билгеләнгән вакытта каберлек корылмасын бетермәгән очракта, хәбәрнамә алынган һәм сүтелгән вакыттан алып 60 көн эчендә җибәрелгән хокук бозуны бетерү кирәклегенә турында хәбәр ителә.

5.9. Жирләү өчен җаваплы зат җибәрелгән хокук бозуларны бетерүдән баш тартканда яисә читкә Тайпылганда, әлеге тәртип таләпләренә туры килми торган каберлек корылмасын сүтү махсуслаштырылган хезмәт тарафыннан башкарыла, шуннан соң чыгымны жирләү өчен җаваплы затка кертәләр.

5.10. Кабер корылмаларын җимергәннән соң, махсуслаштырылган хезмәт күмү өчен җаваплы затка аларның компонентларын сүтү һәм зират территориясеннән чыгару кирәклегенә турында язма рәвештә хәбәр итә.

Бер ел узгач, демонтажланган кабер корылмалары хужасыз дип таныла һәм махсуслаштырылган хезмәт тарафыннан икенчел эшкәртү өчен махсуслаштырылган предприятиеләргә тапшырыла яки утильләштерелә.

6. Күмү урыннарын һәм кабер корылмаларын карап тоту, күмү урыннарын хужасыз дип тану

6.1. Жирләү өчен җаваплы зат каберлек корылмасын (рәсмиләштерелгән һәйкәл, цоколь, чөчәк бакчасы, койма, жирләү турында кирәкле белешмәләр) тиешле хәлдә үз көче белән яисә өченче затларны җәлеп итеп тотарга тиеш.

6.2. Күмү турында мәгълүматлар бөтенләй булмаганда (һәйкәл, койма, үлгән кеше турында мәгълүмат билгесә, тәре һ.б.) күмү урынын ике елдан артык аралыгында карап торыруны махсуслаштырылган хезмәт бурычлы:

1) жирләү урынының торышы турында акт төзү өчен вәкаләтле орган вәкилләре катнашында комиссия чакырырга;

2) жирләү өчен җаваплы затка жирләү урынын тәртипкә китерү кирәклегенә турында хәбәрнамә җибәрергә;

3) Әгәр күмү өчен җаваплы зат 90 көн эчендә хәбәрнамәгә кире элемтә бирмәгән булса, күмү урынына трафарет куела-күмү урынын тәртипкә китерү кирәклегенә турында кисәтелә.

3) әлеге жирләү урыны кабер корылмаларын теркәү кенәгәсендә теркәлә.

6.3. Хәбәр ителгәннән соң бер ел узгач, күмү урыны тәртипкә китерелмәгән очракта, вәкаләтле орган махсуслаштырылган хезмәт вәкилләре белән бергә күмү урынын һәм каберлек корылмасын хужасыз дип тану турында карар кабул итәргә хокуклы.

6.4. Каберлек корылмасын хужасыз дип тану турында акт төзелгәннән соң күмү урынын һәм каберлек корылмасын тәртипкә китерү кирәклегенә турында заказлы хат белән кабат хәбәрнамә җибәрелә һәм, әгәр таләп үтәлмәсә, акт төзелгәннән соң өч ел узгач, әмма күмү көненнән 20 елдан да иртәрәк булмаганда, каберлек корылмасы хужасыз дип таныла.

6.5. Бу участка кабат күмү кабер корылмасы хужасыз дип танылганнан соң кимендә 5 ел узгач рөхсәт ителә.

6.6. Хужасыз дип танылган жирләү урыннарында күмүләр гомуми нигезләрдә башкарыла.

7. Зиратны карап тоту кагыйдәләре

7.1. Жәмәгать зиратларын карап тоту «Дәүләт һәм муниципаль ихтыяҗларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында» 2013 елның 5 апрелендәге 44-ФЗ номерлы Федераль законда

билгелэнгән тәртиптә хужалык итүче субъектлар (юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр) белән конкурс процедуралары нигезендә контрактлар (шартнамәләр) төзү юлы белән махсуслаштырылган хезмәт тарафыннан гамәлгә ашырыла.

7.2. Зиратны карап тоту эшләрен башкаруны финанслау күрсәтелгән максатларга җирле бюджет акчалары чикләрендә тиешле финанс елына башкарыла.

7.3. Зиратны карап тоту эшләренә:

7.3.1. Гомуми файдаланудагы юлларны, юлларны һәм хужалык билгеләнешендәге башка участокларны (күмү участкаларыннан тыш) системалы рәвештә җыештыру.

7.3.2. Чүп чыгару, зиратны төзекләндерү.

7.3.3. Яктыртуның, җәмәгать бәдрәфләренәң өзлексез эшләвен (алар булганда).

7.3.4. Каберләргә карау өчен су белән тәэмин итү.

7.3.5. Зиратны яшелләндерү һәм гомуми файдаланудагы яшел үсентеләргә карау буенча чаралар үткөрү.

7.3.6. Биналарны, инженерлык җиһазларын, машиналарны һәм механизмнарны төзек хәлдә тоту.

7.4. Зират территориясендә җирләү хезмәтен оештыру өчен җаваплылык махсуслаштырылган хезмәткә йөкләнә, ул:

1) теркәү билгеләрен эзерләү өчен күмү урыннарын үз вакытында эзерләү һәм аларны тиешенчә тоту;

2) җирләү өчен һәр җир кишәрлеген бүлеп бирүнең билгелэнгән нормасын һәм җирләү урыннарын эзерләү кагыйдәләрен үтәү;

3) янгын куркынычсызлыгы кагыйдәләрен үтәү;

4) зират территориясенә санитар торышын тикшереп торы.

7.5. Җирләү өчен җаваплы зат күмү урыны территориясендә чисталык һәм тәртип тәэмин итәргә, махсус билгелэнгән урыннарда (контейнерларда) чүп-чарны җыярга, күмү участкаларындагы тере киртәләргә һәм чөчәк үсентеләргә карап торырга, кабер өстенә куелган корылмаларны (киртәләргә) вакытында ремонтларга һәм буярга, кабер калкулыкларын төзәтергә, һәйкәлләргә урнаштырырга, яңадан эшләргә һәм төшерергә, коймалар.

8. Зиратларның эшчәнлек тәртибе

8.1. Зиратлар майдан сентябрьгә кадәр көн саен сәгать 8:00 дән 20:00 гә кадәр, октябрьдән апрельгә кадәр сәгать 8:00 дән 17:00 гә кадәр килү өчен ачык.

8.2. Үлгәннәргә гәүдәләрен (калдыкларын) күмү, көл салынган урналарны күмү зиратлар да көн саен сәгать 8:00 дән 17:00 гә кадәр башкарыла.

8.3. Зират территориясендә килүчеләр җәмәгать тәртибен һәм тынлыкны сакларга тиеш.

8.4. Зиратка килүчеләр түбәндәге хокукларга ия:

1) күмү эшләргә буенча махсуслаштырылган хезмәт тарафыннан каберләргә карау өчен бирелә торган инвентарьны кулланырга;

2) күмү урынын рәсмиләштерү таләпләренә туры китереп кабер өсте корылмаларын урнаштырырга;

3) төзелгән килешү буенча зират хезмәткәрләренә, башка затларга һәм оешмаларга каберне һәм кабер өсте корылмаларын карауны ышанып тапшырырга;

4) күмү урынында чөчәкләр утыртырга;

5) кабер өсте корылмаларын (һәйкәлләр, стелалар, коймалар һ.б.) урнаштырган (алыштырган) очракларда зират территориясенә киртәсез узып керергә;

6) өлкән яшьтәге һәм аз хәрәкәтле гражданныр, инвалидлар зират территориясә буенча йөрү өчен жиңел автотранспортны куллана алалар.

8.5. Зират территориясендә килүчеләргә түбәндәгеләр тыела:

- 1) вәкаләтле органның рәхсәтесез һәйкәлләрне, мемориаль такталарны һәм башка кабер өсте корылмаларын урнаштыру, үзгәртү һәм алу;
- 2) кабер өсте корылмаларын, зират жиһазларын бозу, территорияне пычрату;
- 3) яшел утыртмаларны сындыру, чәчәкләрне өзү;
- 4) этләрне йөртү, хайваннарны көтү, кошларны тоту;
- 5) ут ягу, ком һәм балчык чыгару, көнжәк кисү;
- 6) велосипедларда, мопедларда, мотороллерларда, мотоциклларда, чаңгыда һәм чаналарда йөрү;
- 7) спиртлы эчемлекләр эчү, психотроп чаралар һәм наркотиклар кабул итү, спиртлы һәм башка төрле исерек хәләтендә булу;
- 8) зират ябылганнан соң аның территориясендә булу;
- 9) өлкән яшьтәге һәм аз хәрәкәтле гражданныр, инвалидлардан тыш, зират территориясенә автомобиль транспортында керү;
- 10) территорияне металл калдыклары, төзелеш һәм көнкүреш калдыклары һәм башка материаллар белән тыгызлау һәм пычрату;
- 11) хайваннарны күмү һәм корбан чалу;
- 12) вәкаләтле органның рәхсәтесез күмүләрне үз ихтыяр белән казу, үлгәннәрнең гәүдәләрен, калдыкларын, көлен күмү урыннарыннан алу, каберләр казу һәм күмүләр башкару;
- 13) күмү урыннарына агачлар һәм куаклар утырту;
- 14) чит миләкне үзләштерү, аны күчерү һәм башка үзъизенлә гамәлләр ясау;
- 15) жәмәгать тәртибен бозучы, жәмгыятькә ачык хөрмәтсезлек белдерүче башка гамәлләр ясау; гражданнырга карата кимсетүче рәвештә элөгү; әдәпсез сүзләр әйтү.

8.6. Эшмәкәрлек эшчәнлегә бары тик Башкарма комитетның бирелгән рәхсәте нигезендә махсус билгеләнгән урыннарда гына мөмкин.

8.7. Күмү урыннарын пычрату яки юк итү Россия Федерациясә законнарында күздә тотылган жаваплылыкка китерә.

9. Зиратларга бару кагыйдәләрен бозган өчен жаваплылык

9.1. Әлегә Тәртиптә билгеләнгән зиратта үз-үзеңне тоту кагыйдәләрен бозган, шулай ук зират территориясендәгә мөлкәткә карата хокуксыз гамәлләр кылган затлар Россия Федерациясенәң гамәлдәгә законнарында билгеләнгән жаваплылыкка тартылырга, шулай ук зират территориясеннән чыгарылырга тиеш.

Татарстан Республикасы Өлмәт
муниципаль районының "Өлмәт
шәһәре" муниципаль берәмлегендә
жирләү эшен оештыру һәм жирләү
уриннарын карап тоту тәртибенә 1
нче кушымта

Титул бите

күмү һәм күмү эшләре өлкәсендәге вәкаләтле жирле үзидарә органының атамасы

КҮМҮЛӨРНЕ (КӨЛ САЛЫНГАН УРНАЛАРНЫ КҮМҮНЕ) ТЕРКӨҮ КИТАБЫ

(торак пунктның атамасы)

Башланды «___» _____ 20__ ел.

Тәмамланды «___» _____ 20__ ел.

Күмүләрне теркәү китабының титул бите формасы

Форматы А4 (210 x 297 мм)

Күмүләрне (көл салынган урналарны күмүне) теркәү китабы битенең формасы

Форматы А4 (210 x 297 мм)

[illegible]

Татарстан Республикасы Әлмәт
муниципаль районының "Әлмәт
шәһәре" муниципаль
берәмлегендә җирләү эшен
оештыру һәм җирләү
урыннарын карап тоту
тәртибенә 2 нче кушымта

Күмүләрне теркәү китабының титул бите формасы

Форматы А4 (210 x 297 мм)

Титул бите

күмү һәм күмү эшләре өлкәсендәге вәкаләтле җирле үзидарә органының
атамасы

КАБЕР ӨСТЕ КОРЫЛМАЛАРЫН (КАБЕР ТАШЛАРЫН) ТЕРКӘҮ КИТАБЫ

(торак пунктның атамасы)

Башланды «___» _____ 20__ ел

Тәмамланды «___» _____ 20__ ел

Кабер өсте корылмаларын (кабер ташларын) теркәү китабы битенең формасы

Форматы А4 (210 x 297 мм)

№ п/п	Күмелүченең Ф.И.О.	Кабер ташын (кабер ташын)урнашты ру датасы	Участок, сектор номеры	Күмелү урыны номеры	Кабер корылмасыны ң материалы һәм үлчәмнәре (кабер ташлары)	Кабер ташы ясаучының документы	Кабер ташы куюга рөхсәт, кабер өчен җаваплы затның Ф.И.О. һәм адресы
1	2	3	4	5	6	7	8

Татарстан Республикасы Өлмәт муниципаль районының "Өлмәт шәһәре" муниципаль берәмлегендә жирләү эшен оештыру һәм жирләү урыннарын карап тоту тәртибенә 3 нче кушымта

«Күмү турында таныклык»
документы формасы

ЖИРЛӘУ ТУРЫНДА ТАНЫКЛЫК

№ _____

1. Жирләү һәм жирләү эше өлкәсендә муниципаль берәмлекнең жирле үзидарәсе вәкаләтле органы турында белешмәләр	
Муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә вәкаләтле органы исеме	
Жирләү турында таныклык бирүгә вәкаләтле затның вазыйфасы:	
Жирләү турында таныклык бирүгә вәкаләтле затның фамилиясе:	
Жирләү турында таныклык бирүгә вәкаләтле зат	
исеме:	
Жирләү турында таныклык бирүгә вәкаләтле затның атасының исеме (булган очракта):	
2. Жирләү урыны теркәлгән зат турында белешмәләр	
Жирләү өчен җаваплы кешенең фамилиясе:	
Жирләү өчен җаваплы кешенең исеме:	
Жирләү өчен җаваплы кешенең атасының исеме (булган очракта):	
СНИЛС	
3. Жирләү урыны турында белешмәләр	
Зират исеме	
Зиратның адресы	
Күмү урыны күренеше	
Махсуслашу буенча күмү тибы	
Конфессия буенча жирләү тибы	
Зиратта жирләү урыны/кайгы дивары (колумбарий) секторы номеры	
Зиратта күмү урыны/ кайгы дивары (колумбарий) кварталы номеры	
Зиратта күмү урыны/кайгы дивары (колумбарий) рәт номеры	
Кайгы диварындагы күмү урыны/ куыш номеры (колумбарий)	
Каберләр саны	
Күмү урынының озынлыгы (м)	
Күмү урынының киңлеге (м)	
Кайгы диварындагы күмү урыны/ куыш мәйданы (колумбарий) (м2)	
Жирләү турында таныклык №	
4. Күмелгәннәр турында белешмәләр:	
ФИО	

Үлем датасы	
Үлем турында таныклык сериясе	
Үлем турында таныклык номеры	
Үлем турында таныклык кем тарафыннан бирелгән	
Күмү ысулы	
Кабер №	
Жирләү өчен җаваплы кешенең күмелгән кеше белән туганлык дәрәжәсе	

Вазыйфа	имза	ФИО

Татарстан Республикасы Өлмәт муниципаль районының "Өлмәт шәһәре" муниципаль берәмлегендә жирләү эшен оештыру һәм жирләү урыннарын карап тоту тәртибенә 4 нче кушымта

Татарстан Республикасы Өлмәт муниципаль районы «Өлмәт шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясендә күмүләрне (көл салынган урналарны күмүне) теркәү китапларын, кабер өсте корылмаларын (кабер ташларын) урнаштыруны алып бару һәм күмүләрне теркәү турында таныклыклар бирү тәртибе

1. Татарстан Республикасы Өлмәт муниципаль районы «Өлмәт шәһәре» муниципаль берәмлеге зиратлары территориясендә башкарылган һәр күмү Татарстан Республикасы Өлмәт муниципаль районының жир-мөлкәт мөнәсәбәтләре һәм шәһәр төзелеше эшчәнлегенә комитеты (моннан соң – вәкаләтле орган) белгече тарафыннан күмүләр (көл салынган урналарны күмүне) теркәү китабында теркәлә.

Күмүләрне теркәү ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән үлем турында таныклык яки медицина үлем турында таныклык булганда башкарыла, ә көл салынган урнаны күмүне теркәү – ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән үлем турында таныклык яки медицина үлем турында таныклык һәм кремация турында белешмә булганда башкарыла.

Күмүләрне (көл салынган урналарны күмүне) теркәү китабы әлеге Тәртипкә 1-нче кушымтага ярашлы форма буенча алып барыла.

Күмүләрне (көл салынган урналарны күмүне) теркәү китабында мәгълүматлар битнең бер ягына урнаштырыла, кара яки зәңгәр төстәге черниллар белән дә, шарлы каләм белән дә анык кулъязма белән тутырыла, сөртү һәм төзәтүләр рөхсәт ителми. Язда төгәлсезлекләр юл куелган очракта, вәкаләтле орган житәкчесе «Төзәтелгән» ышанырга» дигән сүзләрне, датаны, шәхси кул куйны, мөһерне үз эченә алган билге куя.

Күмүләрне (көл салынган урналарны күмүне) теркәү китабына язма үлгәнне (һәлак булганны) күмү (көл салынган урнаны күмү) көнне кертелә.

Күмүләрне (көл салынган урналарны күмүне) теркәү китабы номерланган, бәйләнгән һәм Татарстан Республикасы Өлмәт муниципаль районының жир-мөлкәт мөнәсәбәтләре һәм шәһәр төзелеше эшчәнлегенә комитеты мөһерен белән ныгытылган булырга тиеш.

Күмүләрне (көл салынган урналарны күмүне) теркәү китабының титул битендә күмүләрне теркәүне башкаручы күмү һәм күмү эшләре өлкәсендәге вәкаләтле жирле үзидарә органының атамасы, «Күмүләрне (көл салынган урналарны күмүне) теркәү китабы» дигән сүзләр, торак пунктның атамасы, аны алып баруның башлану һәм тәмамлану датасы күрсәтелә.

Күмүләрне (көл салынган урналарны күмүне) теркәү китабы катгый исәп документы булып тора, даими саклау срокы эшләргә карый.

Күмүләрне (көл салынган урналарны күмүне) теркәү китабы барлык битләр тулысынча файдаланылганга кадәр алып барыла. Һәр чираттагы ел яңа биттән рәсмиләштерелә, язманың тәртип номеры «1» саныннан башлана.

Күмүлөрне (көл салынган урналарны күмүне) теркөү китабы, эш башкару тәмамланганнан соң, даими саклауга Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы башкарма комитетының архив бүлегенә тапшырылганга кадәр, 2004 елның 22 октябрендәге 125-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә архив эше турында» Федераль законга ярашлы документларны ведомство саклау срогы дэвамында вәкаләтле органда аның бозылуын яки югалуын булдырмый торган шартларда саклана.

Документларны ведомство саклау срогы тәмамланганнан соң күмүлөрне (көл салынган урналарны күмүне) теркөү китаплары Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы башкарма комитетының архив бүлегенә тапшырыла.

Күмүлөрне (көл салынган урналарны күмүне) теркөү һәм күмүлөрне теркөү китапларының саклыгы өчен вәкаләтле орган җаваплы.

2. Кабер өсте корылмаларын (кабер ташларын) һәм коймаларны урнаштыру, сүтеп алу, ремонтлау, алыштыру күмү урыны теркәлгән зат (яки аның язма боерыгы буенча башка зат) паспорт яки шәхесне таныткан башка документ, күмүне теркөү турында таныклык тәкъдим иткәндә вәкаләтле органның язма хәбәр итүе нигезендә башкарыла.

Зиратлар территориясендә урнаштырылган һәр кабер өсте корылмасы (кабер ташы) вәкаләтле органның күмү һәм күмү эшләре өлкәсендә җаваплы белгече тарафыннан кабер өсте корылмаларын (кабер ташларын) теркөү китабында теркәлә. Кабер өсте корылмаларын (кабер ташларын) теркөү китабында теркөү белән бер үк вакытта күмүне теркөү турында таныклыкка да тиешле язма кертелә.

Кабер өсте корылмаларын (кабер ташларын) урнаштыруны теркөү китабы әлегә Тәртипкә 2-нче кушымтага ярашлы форма буенча алып барыла.

Кабер өсте корылмаларын (кабер ташларын) теркөү китабында мәгълүматлар битнең бер ягына урнаштырыла, кара яки зәңгәр төстәге черниллар белән дә, шарлы каләм белән дә анык кулъязма белән тутырыла, сөртү һәм төзәтүләр рөхсәт ителми. Язмада төгәлсезлекләр юл куйылган очракта, вәкаләтле орган «Төзәтелгәнгә ышанырга» дигән сүзләрне, датаны, шәхси кул куйны, мөһерне үз эченә алган билге куя.

Кабер өсте корылмаларын (кабер ташларын) теркөү китабына язма күмү урыны теркәлгән зат яки аның вәкиле тарафыннан әлегә пунктның беренче абзацында күрсәтелгән документлар тәкъдим ителгән көнне кертелә.

Кабер өсте корылмаларын (кабер ташларын) теркөү китабы номерланган, бәйләнгән һәм вәкаләтле орган мөһере белән ныгытылган булырга тиеш.

Кабер өсте корылмаларын (кабер ташларын) теркөү китабының титул битендә вәкаләтле органның атамасы, «Кабер өсте корылмаларын (кабер ташларын) теркөү китабы» дигән сүзләр, торак пунктның атамасы, аны алып баруның башлану һәм тәмамлану датасы күрсәтелә.

Кабер өсте корылмаларын (кабер ташларын) теркөү китабы катгый исәп документы булып тора, даими саклау срокы эшләргә карый.

Кабер өсте корылмаларын (кабер ташларын) теркөү китабы барлык битләр тулысынча файдаланылганга кадәр алып барыла. Һәр чираттагы ел яңа биттән рәсмиләштерелә, язманың тәртип номеры «1» саныннан башлана.

Кабер өсте корылмаларын (кабер ташларын) теркөү китабы, эш башкару тәмамланганнан соң, даими саклауга Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы башкарма комитетының архив бүлегенә тапшырылганга кадәр, 2004 елның 22 октябрендәге 125-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә архив эше турында» Федераль законга ярашлы документларны ведомство саклау срогы дэвамында вәкаләтле органда аның бозылуын яки югалуын

булдырмый торган шартларда саклана.

Документларны ведомство саклау срокы тәмамланганнан соң кабер өсте корылмаларын (кабер ташларын) теркәү китаплары Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы башкарма комитетының архив бүлегенә тапшырыла.

Кабер өсте корылмаларын (кабер ташларын) теркәү һәм кабер өсте корылмалары (кабер ташлары) китапларының саклыгы өчен вәкаләтле орган җаваплы.

3. Күмүләрне теркәү турында таныклык вәкаләтле орган тарафыннан әлеге Тәртипкә 3-нче кушымтага ярашлы форма буенча бирелә.

Күмүләрне теркәү турында таныклык күмүләрне (көл салынган урналарны күмүне) теркәү китабындагы язма нигезендә күмүне теркәү белән бер үк вакытта бирелә.

Жирләүне башка затларга (туганнарга, якын туганнарга) теркәү турындагы таныклыкларны яңадан теркәү гариза бирү характерында була һәм, яңадан теркәлү сәбәпләрен күрсәтеп, тиешле гариза бирелгән көннән алып өч эш көне эчендә күмү һәм күмү эше өлкәсендә вәкаләтле орган тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Жирләүне башка затка кабат теркәгәндә жирләү китабына тиешле үзгәрешләр кертелә һәм күмү турында яңа таныклык бирелә.